

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความคงอยู่ในอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวบ้านเมืองกุ้ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่		
ชื่อผู้เขียน	นายวันชัย เพ็ญมแดง		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาอาชีวศึกษา		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เปรมฤดี อาจารย์ปภัสสร	ทะคำสอน ผลเพิ่ม	ประธานกรรมการ กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญา รองศาสตราจารย์อุเทน	กำศิริพิมาน ปัญญา	กรรมการ กรรมการ
	บทคัดย่อ		

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงอยู่ในอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวบ้านเมืองกุ้ง และเพื่อหาแนวทางให้ชุมชนสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาในเชิงอนุรักษ์และพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสอบถาม ซึ่งศึกษาจากกลุ่มประชากรคือชาวบ้านเมืองกุ้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผา วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ แบบสังเกตใช้วิธีการบรรยายและพรรณนา วิเคราะห์จากแบบสอบถามใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงอยู่ในอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวบ้านเมืองกุ้ง
 - 1.1 ปัจจัยทางด้านสถานภาพส่วนบุคคล พบว่าผู้ประกอบอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาเป็นชายมากกว่าหญิง มีอายุมากกว่า 50 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา และมีระยะเวลาในการประกอบอาชีพอยู่ระหว่าง 10 ปี ขึ้นไป

1.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการประกอบอาชีพ ใช้น้ำบ่อบาดาล มีไฟฟ้าใช้ มีรายได้รอง เป็นอาชีพรับจ้าง ปัญหาการประกอบอาชีพคือวัตถุดิบราคาแพงและวัตถุดิบหายาก ราคาผลิตภัณฑ์ต่ำ มีรายได้จากการทำเครื่องปั้นดินเผาอยู่ในระดับระดับปานกลาง

1.3 ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อ แม่ เป็นอาชีพที่ทำสืบทอด มาจากบรรพบุรุษ และเป็นงานที่ในท้องถิ่นตนเอง เป็นงานอิสระและได้อยู่ร่วมกับครอบครัว มีการ แลกเปลี่ยนความรู้และให้ความช่วยเหลือกัน

1.4 ปัจจัยด้านการผลิต วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของชาวบ้านเมืองกุงคือ ดิน เหลืองและดินแดง แหล่งดินที่นำมาใช้นำมาจากอำเภอสันป่าตอง การย่อยสลายดินใช้เครื่องบดไฟฟ้า ในการย่อยสลาย ชาวบ้านใช้เป็นมือหมุนช่วยในการขึ้นรูป ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ที่ทำคือ น้ำหม้อ น้ำดัน ใช้เตาฟืนเผาผลิตภัณฑ์ ไม่มีปัญหาขาดแคลนแรงงาน ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับตลาดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์

1.5 ปัจจัยด้านประวัติของหมู่บ้านเมืองกุง การผลิตและการจำหน่าย

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านเมืองกุง เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาเป็นอาชีพ หัตถกรรมท้องถิ่น ประเภทเผาในอุณหภูมิต่ำ เนื้อผลิตภัณฑ์ดูดซึมน้ำ คุณสมบัติเช่นนี้เหมาะที่ผลิต หม้อน้ำ น้ำดัน ซึ่งมีลักษณะเด่นที่ไม่เหมือนกับเครื่องปั้นดินเผาจากแหล่งอื่น คือมีรูปแบบกระบวนการผลิตและลักษณะเนื้อดินปั้นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของหมู่บ้านเมืองกุง การจำหน่ายในหมู่บ้าน ภายในประเทศและต่างประเทศ

2. แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาในเชิง อนุรักษ์และพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการอนุรักษ์และ พัฒนาการประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา การประชาสัมพันธ์ทางสื่อมีส่วนช่วยให้เครื่องปั้นดินเผา บ้านเมืองกุงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ควรจัดให้มีการฝึกอบรมช่างปั้นเพื่อพัฒนาฝีมือ ซึ่งทำให้การผลิตชิ้นงานมีคุณภาพและจำหน่ายได้ราคาสูง และควรมีพัฒนาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา ให้มีคุณภาพ ควรปลูกฝังการถ่ายทอดความรู้การทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวบ้านเมืองกุงจาก ครอบครัวไปสู่โรงเรียน นอกจากนี้ความคงอยู่ในอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวบ้านเมืองกุง ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

Thesis Title	Retention of Muang Kung Villagers' Pottery Occupation at Hang Dong District, Chiang Mai Province		
Author	Mr. Wanchai Piamtang		
M. Ed.	Vocational Education		
Examining Committee			
	Asst. Prof. Premrudee	Tacomson	Chairman
	Lect. Pabhassorn	Pholperm	Member
	Asst. Prof. Dr. Kanya	Kamsiripiman	Member
	Assoc. Prof. Uthen	Panyo	Member

Abstract

The purpose of this research were to investigate factors associated with the retention of Muang Kung Villagers' pottery occupation at Hang Dong District, Chiang Mai Province and to set guidelines for community providing support and promotion of pottery occupation conservation and development. Three forms of tool used in the study consisted of interview, observation, and questionnaire form. The data were analyzed through the applications of frequency, percentage, mean, standard deviation, and analytical description.

The results were as follows :

1. The factors associated with the retention of Muang Kung Villagers' pottery occupation.
 - 1.1 Personal status factor: There were male more than female. Most of them were over 50 years old, finished primary education and had experience in pottery over than 10 years.
 - 1.2 Occupational surrounding factor: Most of them used underground water and had electricity for consuming. They also earned income for serving for hire. The problems of production were that the raw material was expensive and rare. The product price was cheap. They earned income from the pottery occupation at a medium level.

1.3 Knowledge transmission factor: They received knowledge from their parents and ancestors. Pottery making was a local and independent occupation. The potters were able to live with their family. They shared knowledge and helped each other.

1.4 Producing factor: Raw material used in the pottery was a yellow soil and red soil, bringing from San Pa Tong District. Soil was ground by using electrical mortar. They used potter wheel to shape their products. Most products were pots and water pots. Wood was used as fuel for burning the products. There were no problems of lacking labor, and marketing.

1.5 Muang Kung Village's history; producing and marketing factor: Muang Kung Village has been the pottery village since their ancestors. The pottery products has a special characteristic because the pottery was burnt at low temperature resulting them to absorb water. This special characteristic was appropriate for making pot and water pot, which was different among the product from another places. That is to say, Muang Kung has its own style of production and the soil texture was the identity of Muang Kung. The products were sold in village, country, and abroad.

2. Guidelines for providing support and promotion of pottery occupation to be a conservative and developmental by related organizations. It was found that those organizations strongly agreed on the conservation and development. Mass communication helped Muang Kung pottery by known to all. These should be a training program which promoted the product to have quality and to be sold at high price. Moreover, the raw material of production should be developed in order to meet the standard. Knowledge of pottery should be delivered from family to school. Finally, the retention of Muang Kung Villager's pottery occupation will promote local tourist as long as it exists.